

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET >

2/2-1972

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1972, den 2. februar, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2105/70 vedrørende fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne i Gunderslev og Fuglebjerg sogne (Gunderslevholm).

I den af fredningsnævnet for Vestsjællands amts sydlige fredningskreds den 29.9.1970 afsagte kendelse hedder det:

UDSKRIFT
AF
PROTOKOLLEN FOR FREDNINGSNÆVNET I
VESTSJÆLLANDS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS.

=====

År 1970 den 29. september blev i

Sorø F. 226/1962.

Begæring fra ministeriet for kulturelle an-
liggender om fredning af arealer ved Ty-
strup-Bavelse søerne i Gunderslev, Fugle-
bjerg m.fl. sogne (Gunderslevholm),

afsagt sålydende

K E N D E L S E :

I begæring af 15. august 1962 - det vil sige, efter at naturfredningsloven af 1961 var trådt i kraft den 1. juli 1961 - fra Ministeriet for kulturelle anliggender til fredningsnævnet for Sorø amt, der nu betegnes som fredningsnævnet for Vestsjællands amts sydlige fredningskreds, krævede ministeriet iværksat en naturparkfredning af landskaber beliggende ved Tystrup-Bavelse søernes nordlige, vestlige og sydlige bredder i Gunderslev, Fuglebjerg, Tystrup og Lynge sogne som supplement til en tidligere begæret søbredsfredning, der blev endeligt afsluttet ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. april 1964.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 6. september 1968 iværksattes den begærede naturparkfredning på grundlag af nævnets kendelse af 12. maj 1966, der stadfæstedes med enkelte ændringer og tilføjelser. Specielt stadfæstedes i princippet det af nævnet anvendte erstatningsniveau (side 52).

I nævnets kendelse af 12. maj 1966 blev forholdene vedrørende lodsejerne nr. 1 og 2 på grund af særlige forhold udskudt til senere påkendelse.

Ejendommen matr. nr. 2 (lodsejer nr. 1) ejes nu af cand. jur. fru Inger Lise de Neergaard, gift med lodsejer nr. 2, godsejer Rolf de Neergaard, Gunderslevholm, og disse to ejendomme påstås nu efter en lang række forligsforhandlinger og forhandlinger om servituttens udformning under dette afsluttende afsnit af det, der foran er kaldt naturparkfredningen, fredet på nedennævnte vilkår.

Forligsforhandlingerne har navnlig drejet sig om en af godsejeren tilbudt såkaldt beredskabsfredning, gående ud på at godsejeren uden erstatning skulle påtage sig en pligt til først at foretage væsentlige indgreb i den nuværende tilstand, efter at han med et vist varsel havde underrettet fredningsnævnet herom og på den måde givet fredningsmyndighederne lejlighed til at rejse fredningssag til forhindring af de pågældende foranstaltninger, såfremt man fandt det påkrævet. Førte dette til forbud, skulle der ydes erstatning herfor. Da forhandlingerne herom bristede, idet kulturministeriet ikke kunne acceptere godsejerens tilbud, men i overensstemmelse med den oprindelige begæring krævede de ommeldte dele af Gunderslevholm gods fredet på samme vilkår som den øvrige naturpark, gjorde godsejeren gældende, at en tidligere etableret frivillig fredning af et tilgrænsende overdrevs-, eng- og skovareal nu var bortfaldet, idet det var en i deklARATIONEN udtrykkeligt nævnt forudsætning for denne, at der ikke mod ejerens ønske gennemførtes andre fredninger på nogle nærliggende arealer - det vil sige de under denne sag omhandlede - og desuden, at der ikke mod ejerens ønske gaves offentligheden adgang til arealerne, hvilket er sket ved den nye naturfredningslov af 1969.

Idet kulturministeriet erkender, at den førstnævnte forudsætning var bristet, hvis fredningen gennemførtes, inddrog man de hidtil frivilligt fredede arealer under fredningsbegæringen, der herefter går ud på følgende:

Fredningen påstås gennemført i 3 zoner, således at fredningsbestemmelserne for zone I og II (skrivelse af 25. marts 1969 post B og C) er identiske med fredningsbestemmelserne for zone I og II i den øvrige naturpark, medens der for zone IV (skrivelse af 25. marts 1969 post A) foreskrives en ny servitut, nogenlunde svarende til den tidligere frivillige fredning. Den øvrige naturparks zone III-servitut kommer derimod ikke til anvendelse.

Med hensyn til nedenstående skematiske opstillinger over arealerne bemærkes, at rubrikken "omfattet af legale fredningsbælter m.v." sigter til fredskovspligten i medfør af lov nr. 164 af 11. maj 1935 og de særlige fredningsbælter ved gravhøj, skov, sø og å, jfr. naturfredningslov nr. 194 af 16/6 1961 §§ 2 og 25. Derimod er fredningsbæltet ved landevej, jfr. § 25 ikke medtaget, da den i betragtning kommende vej først blev landevej flere år efter fredningsbegæringen af 15. august 1962, jfr. Overfredningsnævnets kendelse pag. 13.

ZONE I

Løbe nr.:	Matr. nr.:	Areal ca. ha:	Heraf begæres fredet ca. ha:	Omfattet af legale fredningsbælter m.v. ca. ha:	Ikke omfattet heraf ca. ha:
Rejnstrup og Gunderslevlille byer, Gunderslev sogn.					
1	2	35,1903	9,0	5,3	3,7
2	3	36,6281	36,6281	30,4	6,2
Ialt:				35,7000	9,9000

Matr. nr. 46 I blev oprindeligt begæret fredet i zone I, men er nu overført til zone II.

Fredningsbestemmelser:

- § 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.
- § 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads. Retablering af grus- og mergelgrave er dog tilladt.
- § 3. Anlæg af veje er ikke tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet. Dette gælder dog ikke markveje, anlagt som led i landbrugsdrift.
- § 4. Udenfor de nuværende haveanlæg må træbeplantning ikke foretages undtagen til bevarelse og foryngelse af eksisterende bevoksning. For løvtræbevoksningernes vedkommende skal nyplantning bestå af almindelige danske løvtræer. Dispensation herfra kan meddeles af fredningsnævnet.
- § 5. Levende hegn, trægrupper og enkeltstående træer udenfor haver må ikke fjernes. Udtynding af disse bevoksninger må kun foretages i det omfang, der er nødvendigt til deres bevarelse og foryngelse. Dispensation herfra kan meddeles af fredningsnævnet.

- § 6. Stengærder må ikke forandres eller fjernes uden fredningsnævnets samtykke.
- § 7. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af land- eller skovbrugsbygninger på arealerne må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen er godkendt af fredningsnævnet. Det samme gælder ved tilbygning til og ombygning af eksisterende anden bebyggelse.
- § 8. Herudover må der ikke opføres nogen art af bygninger. Det er endvidere ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder, skure eller andre indretninger, herunder master, tårne og benzinanlæg, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.
- § 9. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser udenfor arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.
- § 10. Naturlige vandløb må uden fredningsnævnets tilladelse ikke opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet.
- § 11. For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø gælder endvidere følgende bestemmelser:
- a. Søbreddens forløb må ikke ændres.
  - b. Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. november til 1. april.
- § 12. Berettigede til at påtale overholdelsen af foranstående fredningsbestemmelser er fredningsnævnet samt ministeriet for kulturelle anliggender eller eventuelt et med henblik på områdets varetagelse af nævnte ministerium nedsat særligt organ."

ZONE II

Løbe nr.:	Matr. nr.:	Areal ca. ha:	Heraf begæres fredet ca. ha:	Omfattet af legale fredningsbælter m.v. ca. ha:	Ikke omfattet heraf ca. ha:
<u>Rejnstrup og Gunderslevlille byer, Gunderslev sogn.</u>					
3.	2	35,1903	21,3	20,1	1,2
4.	5 <u>b</u>	2,0644	2,0644	0	2,0644
5.	5 <u>c</u>	0,0800	0,0800	0	0,0800
6.	5 <u>f</u>	0,0374	0,0374	0	0,0374
7.	15 <u>b</u>	0,1024	0,1024	0	0,1024
8.	16	1,9854	1,9854	1,9854	0
9.	17	0,5335	0,5335	0	0,5335
10.	46 <u>a</u>	0,9606	0,9606	0,9606	0
11.	46 <u>b</u>	1,1344	1,1344	1,1344	0
12.	46 <u>c</u>	1,7459	1,7459	1,7459	0
13.	46 <u>d</u>	1,0524	1,0524	1,0524	0
14.	46 <u>e</u>	1,0812	1,0812	1,0812	0
15.	46 <u>f</u>	0,8802	0,8802	0,8802	0
16.	46 <u>g</u>	0,9437	0,9437	0,9437	0
17.	46 <u>h</u>	1,3400	1,3400	1,3400	0
18.	46 <u>i</u>	0,9196	0,9196	0,9196	0
19.	46 <u>k</u>	1,5548	1,5548	1,3548	0,2
20.	46 <u>l</u>	2,3365	2,3365	2,3365	0
<u>Ialt</u>				35.8347	4,2177

Fredningsbestemmelser:

§ 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

§ 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads. Retablering af grus- og mergelgrave er dog tilladt.

§ 3. Anlæg af veje er ikke tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet. Dette gælder dog ikke markveje anlagt som led i landbrugsdrift.

§ 4. Nåletræsbeplantninger må ikke anlægges.

§ 5. Stengærder må ikke forandres eller fjernes uden fredningsnævnets samtykke.

§ 6. Opførelse af tilbygninger til samt ombygning af de til bestående land- eller skovbrug nødvendige bygninger må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen og dens placering er godkendt af fredningsnævnet. Det samme gælder ved tilbygning til og ombygning af eksisterende anden bebyggelse.

Bygninger til nyoprettede landbrug og til aftægts- samt funktionær-boliger for de ved land- eller skovbrugserhvervet beskæftigede personer må ikke opføres uden fredningsnævnets tilladelse, der kan nægtes, såfremt byggeriet ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske hensyn.

§ 7. Herudover må der ikke opføres nogen art af bygninger. Det er endvidere ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder, skure eller andre indretninger, herunder master, tårne og benzinanlæg, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.

§ 8. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser uden for arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.

§ 9. Naturlige vandløb må uden fredningsnævnets tilladelse ikke opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet.

§ 10. For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø, gælder endvidere følgende bestemmelser:

a. Søbreddens forløb må ikke ændres.

b. Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. november til 1. april.

§ 11. Berettigede til at påtale overholdelsen af foranstående fredningsbestemmelser er fredningsnævnet samt ministeriet for kulturelle anliggender eller eventuelt et med henblik på områdets varetagelse af nævnte ministerium nedsat særligt organ."

ZONE IV.

Løbe nr.:	Matr. nr.:	Areal ca. ha:	Heraf begæres fredet ca. ha:	Omfattet af legale fredningsbælter m.v. ca. ha:	Ikke omfattet heraf ca. ha:
<u>Kastrup Hovedgaard, Fuglebjerg sogn.</u>					
21.	1 <u>b</u>	128,0844	59,2	59,2	0
<u>Rejnstrup og Gunderslevlille byer, Gunderslev sogn.</u>					
22.	42	2,2199	2,2199	2,2199	0
23.	45	66,0845	44,8	44,8	0
24.	48 <u>a</u>	84,7490	74,2	74,2	0
25.	48 <u>b</u>	3,7034	3,7034	3,7034	0
Ialt				184,1233	0

Fredningsbestemmelser:

§ 1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes.

Ved foryngelse af eksisterende skov er træartsvalget frit.

§ 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering, pløjning eller lignende jordbearbejdning, dræning, grøftegravning samt uddybning af eksisterende grøfter er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads.

Oprensning af eksisterende grøfter er tilladt.

§ 3. Anlæg af enhver form for veje må ikke finde sted uden tilladelse fra fredningsnævnet.

Det er herved forudsat, at ubefæstede slæbespor kan etableres i det omfang, det er nødvendigt for skovdriften.

§ 4. Sten og stengærder må ikke ændres eller fjernes uden fredningsnævnets samtykke.

§ 5. Opførelse af og tilbygninger til samt ombygning af land- eller skovbrugsbygninger på arealerne må ikke påbegyndes, forinden tegninger og planer for bygningen er godkendt af fredningsnævnet. Det samme gælder ved tilbygning til og ombygning af eksisterende anden bebyggelse.

Eksisterende bygninger kan efter forelæggelse for fredningsnævnet genopføres i samme skikkelse i tilfælde af brand eller lignende hændelig undergang.

- § 6. Herudover må der ikke opføres nogen art af bygninger. Det er endvidere ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder, skure eller andre indretninger, herunder master, tårne og benzin-anlæg, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.
- § 7. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser udenfor arealer, som er godkendt dertil af fredningsnævnet, må ikke finde sted.
- § 8. Naturlige vandløb må uden fredningsnævnets tilladelse ikke reguleres, opstemmes eller rørlægges. Om påtænkte foranstaltninger, der kan medføre væsentlige ændringer i vandstanden i Tystrup-Bavelse sø, skal meddelelse forud gives til fredningsnævnet.
- § 9. For de ejendommers vedkommende, der grænser op til Tystrup-Bavelse sø, gælder der endvidere følgende bestemmelser:
- a. Søbreddens forløb må ikke ændres.
  - b. Rørskoven langs søen må ikke besejles af andre end søejere og lejere af jagt- og fiskerirettigheder. Skæring af tagrør må kun finde sted i tiden 1. november til 1. april.
- § 10. For de dele af ejendommen matr. nr. 45 Rejnstrup og Gunderslevlille byer, Gunderslev sogn, der på kortbilaget er betegnet som henholdsvis eng og overdrev, gælder herudover i overensstemmelse med § 1, stk. 1, følgende bestemmelser:
- Eng og overdrev skal bevare deres nuværende karakter. Det er således ikke tilladt at foretage beplantning.
- Selvsået opvækst på eng og overdrev kan på de påtaleberettigedes foranledning og anvisning fjernes ved ejerens foranstaltning på ministeriet for kulturelle anliggenders bekostning.
- § 11. Påtaleberettigede er foruden fredningsnævnet, ministeriet for kulturelle anliggender eller eventuelt et med henblik på områdets varetagelse af nævnte ministerium nedsat særligt organ.
- De påtaleberettigede skal om sagen indhente en udtalelse fra rigsantikvaren."
- Fredningsbegæringen støttes kraftigt af Naturfredningsrådet og Nationalmuseet af videnskabelige og undervisningsmæssige årsager.
- Fredningsbegæringen støttes ligeledes af Danmarks Naturfredningsforening.

Om den udførlige begrundelse for fredningsbegæringen henvises til fredningsnævnets kendelse af 12/5 1966.

Til denne henvises endvidere angående fredningsbegæringens bekendtgørelse i Statstidende og den lokale presse.

- De to ejere har principalt protesteret mod fredningen. Subsidiært har de bemærket, at de, efter at nogle ændringsforslag er imødekommet, intet væsentligt har at indvende mod de foreslåede fredningsbestemmelser, men må kræve fuld erstatning for det dem ved fredningen påførte tab. Ægtefællerne er enige om, at hele kravet - også den del, der vedrører matr. nr. 2 - indtales af ægtemanden.

Til støtte for erstatningspåstanden har ejeren fremlagt en erklæring af januar 1970 fra professor ved landbohøjskolen i København, Niels K. Hermansen, hvori denne opgør et erstatningskrav på 1.676.870 kr. svarende til

Zone I. (gruppe B) ca. 6.500 kr. pr. ha.

" II. (gruppe C) ca. 6.800 kr. pr. ha.

" IV. (gruppe A) ca. 6.000 kr. pr. ha.

Heri er ikke indbefattet erstatning som følge af, at der ikke må sælges grus og sten.

Udover den i Overfredningsnævnets kendelse af 6. september 1968 for zone I tilkendte grundtaksterstatning på 2.500 kr. og 5.000 kr. pr. ha for henholdsvis legalt fredede arealer og frie arealer og udover grundtaksterstatningen på henholdsvis 2.000 kr. og 4.000 kr. pr. ha for zone II har professoren for nærværende sags zone I (gruppe B) og nærværende sags zone II (gruppe C) beregnet en tillægserstatning på henholdsvis 170.000 kr. (zone I) og 175.000 kr. (zone II) i anledning af, at ejeren bliver afskåret fra pyntegrøntdyrkning.

For den del af zone IV (gruppe A), der er betegnet som eng og overdrev opgøres et erstatningskrav på 302.750 kr., hvori indbefattet erstatning for hindret pyntegrøntdyrkning.

Vedrørende skovarealet i zone IV (gruppe A) opgøres et erstatningskrav på 800.820 kr. blandt andet som følge af forbudet mod dræning, der forventes at ville nedsætte rødgranens kvalitet, forbudet mod anlæg af veje uden nævnets tilladelse og forbudet mod pløjning m.v., der antages at medføre, at hele kultiveringsarbejdet må udføres manuelt.

I forbindelse med denne sidstnævnte begrundelse er det i Hermansens erklæring anført, at det ved opgørelsen af kravet har været forudsat, at den fornødne manuelle arbejdskraft til stadighed vil være til stede. Bliver det ad åre

umuligt at få folk til at arbejde i skoven med hånden, vil tabet som følge af skovens forfald blive større, og det vil af hensyn til denne risiko være naturligt at overveje at forhøje erstatningen f. eks. med 200.000 kr. eller give adgang til senere at kræve yderligere erstatning, når det måtte vise sig, at forudsætningen om manuel arbejdskraft ikke er holdbar.

Godsejeren har herved anført, at han vil foretrække et forbehold om ret til senere at kræve yderligere erstatning, blandt andet fordi denne ordning vil muliggøre, at Nationalmuseet til den tid vil erklære sig indforstået med en ophævelse af fredningen på dette specielle område (forbudet mod pløjning m.v.), som følge af, at museets interesser er blevet tilstrækkeligt tilgodeset i den mellem-liggende tid.

Efter det således foreliggende bemærker fredningsnævnet, der har foretaget adskillige besigtigelser, at det af landskabelige, videnskabelige og undervisningsmæssige grunde findes påkrævet, at den ved Overfredningsnævnets oftnævnte kendelse af 6. september 1968 iværksatte fredning rundes af med en fredning som nu begæret, og fredningsbegæringen vil herefter være at tage til følge med de af kulturministeriet begærede fredningsbestemmelser, som ejeren ikke har haft væsentlige indvendinger imod.

Med hensyn til erstatningskravet bemærkes, at det tidligere anvendte erstatningsniveau, der er godkendt af Overfredningsnævnet i 1968, også findes passende i denne sag i zonerne I og II.

Der er heller ikke i denne sag - det gælder alle 3 zoner - påvist omstændigheder, der kunne begrunde dispensationer fra de legale fredninger.

Vedrørende zone IV, der i sin helhed er omfattet af legale fredninger, findes erstatningen efter alt foreliggende under eet at burde fastsættes til 2.500 kr. pr. ha.

Det findes dog rimeligt og stemmende med begge parter interesser, at der tages forbehold vedrørende manuel arbejdskraft til skoven som af godsejeren begæret. Kan det ad åre dokumenteres, at der ikke kan skaffes manuel arbejdskraft til den fredede zone IV, og at skoven som følge heraf vil forfalde, kan spørgsmålet om en ophævelse af denne del af fredningen (forbudet mod pløjning m.v.) rejses, således at der evt. ydes en til den tid fastsat tillægserstatning, såfremt ophævelse ikke sker.

Med dette forbehold fastsættes erstatningen således:

Zone I	:	138.750 kr.
Zone II	:	88.540 kr.
Zone IV	:	<u>460.308 kr.</u>
Ialt		<u>687.598 kr.</u>

Under sagen har godsejeren oplyst, at han med henblik på jagtudlejning overvejer at opdæmme 4 små naturlige vandløb til andesøer. I tilfælde af, at man ønsker at foretage udgravninger på disse steder, vil vandet let kunne lukkes ud. Der bliver ikke tale om, at det vil påvirke vandstanden i de store søer.

Nationalmuseet har bemærket, at man intet har at indvende herimod.

Da det ikke kan antages, at sådan opdæmning vil angribe den landskabelige skønhed, der tværtimod kan ventes øget, tillader fredningsnævnet den begærede opdæmning.

Nævnet finder, at panthavernes interesser ikke berøres af fredningen, hvorefter erstatningen vil være at udbetale til ejeren.

Erstatningen forrentes fra kendelsens afsigelse med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, jfr. fredningslovens § 21, stk. 4.

I sagsomkostninger har ejeren i henhold til diverse bilag påstået sig tilkendt følgende beløb:

1. Honorar til prof. Hermansen	20.000 kr.
2. Honorar til skovrider Holstein for anden forstlig bistand under sagen	4.054 kr.
3. Prøveboringer efter grus m.v.	2.017 kr.
4. Honorar for advokatbistand gennem 8 år efter fredningsnævnets skøn	

Efter alt foreliggende herunder sagens ekstraordinære forløb findes der under hensyntagen til Overfredningsnævnets praksis at kunne tilkendes ejeren i sagsomkostninger ialt 10.000 kr.

Ifølge naturfredningslov nr. 314 af 18. juni 1969 § 33 udredes erstatningen med 3/4 af statskassen og 1/4 af amtsfondet, men det indstilles, at Overfredningsnævnet træffer bestemmelse om, at en endnu større andel af erstatningen udredes af statskassen.

Kendelsen vil være at tinglyse på de i de tre skematiske opstillinger nævnte ejendomme med påtaleret som i fredningsbegæringen anført og med prioritet forud for al pantegæld og andre rettigheder af privatretlig oprindelse, medens der med

hensyn til offentlige rettigheder som landbrugsnoteringer m.v. henvises til tingbogen. Det bemærkes herved, at der ikke er taget hensyn til den skete sammenlægning til Fuglebjerg storkommune, idet det er bestemt, at denne sammenlægning indtil videre ikke får tinglysningsmæssig betydning.

Kendelsen er vedhæftet et rids, der farvelagt viser de tre zoner.

Kendelsen forelægges i medfør af fredningslov 1961 § 19 stk. 3 og fredningslov 1969 § 25 for Overfredningsnævnet til godkendelse inden dens iværksættelse, men denne forelæggelse medfører ikke nogen ankebehandling.

Ønskes kendelsen anket må dette ske inden 4 uger efter forkyndelsen, hvilket antagelig vil sige afsigelsesdagen, idet kendelsen søges forkyndt gennem postvæsenet, således at forkyndelse er iværksat samtidig med afsigelsen. Anke sker ved direkte henvendelse til Overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, 1602 København V.

Th i b e s t e m m e s :

De i foranstående tre skematiske opstillinger nævnte ejendomme fredes med de i fredningsbegæringen nævnte fredningsbestemmelser mod foran opgjorte erstatning 687.598 kr., der forrentes fra kendelsens afsigelse med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto.

I sagsomkostninger tilkendes der ejeren 10.000 kr.

Erstatningen udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af amtsfondet.

Folmer Nielsen

N.Aa. Christensen

R. Johs. Dyreborg

Udskriftens rigtighed bekræftes.

FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLANDS AMTS SYDLIGE

FREDNINGSKREDS, den 29. september 1970.

Dyreborg

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af § 19, stk. 3, i lovebekendtgørelse nr. 194 af 16.6.1961, hvorhos den er anket af ejerne, godsejer Rolf Neergaard og cand. jur. fru Inger Lise Neergaard. Under anken nedlagdes påstand principalt om fredningens ophævelse med tilkendelse af forsinkelseserstatning, subsidiært om begrænsning af fredningen ved udtagning af de vest for Hulebækken liggende skovarealer på ca. 94 ha med en tilsvarende reduktion af det for fredningsnævnet fremsatte erstatningskrav, mere subsidiært om tilkendelse af erstatning som påstået for nævnet. Herudover kræves erstatning for værdien af forekomne sten, forrentning af fredningserstatningen fra 12.5.1966 samt dækning af omkostninger under sagen.

Til støtte for den subsidiære påstand om fredningens reduktion anførtes, at de af Nationalmuseet og professor Axel Steensberg foretagne undersøgelser alene har fundet sted på arealerne mellem de 2 bækkejer (Pilebækken og Hulebækken), medens der for så vidt angår skovområdet vest for Hulebækken intet er fremført, der dokumenterer eller sandsynliggør, at der her skulle findes sådanne videnskabelige værdier, at det kan begrunde en særfredning som foreskrevet i nævnskendelsens § 2 og 3, ad zone IV, der vil medføre, at sædvanlig rationel skovdrift hindres.

Rigsantikvaren har i en skrivelse af 4.6.1971 redegjort for de arkæologiske interesser, hvori bl.a. udtales:

"De vidtgående fredningsbestemmelser, som må anses nødvendige for at sikre arealerne, der omfattes af zone IV i naturparkfredningen syd for Tystrup sø, har sin motivering i de ganske særlige kulturlevn, som disse arealer rummer. Det drejer sig her om et kulturlandskab, hvor sporene efter bondens liv og virke fra den ældste oldtid til op i den sene middelalder er bevaret på helt enestående vis.

Om bebyggelsen i stenalderen vidner den store langdysse vest for Pilebækken ..... Den er ualmindelig velbevaret og knytter sig nøje til de 6 andre storstensgrave, som fredningen omfatter ....

Bebyggelsen i jernalderen manifesterer sig på arealerne gennem forekomsten af "keltiske agerfelter" det vil sige, agre, som er begrænset ved terrasser eller jordvolde, samt ved fund af gruber og ildsteder med keramik fra tiden omkring vor tidsregnings begyndelse.

Bebyggelsen fra middelalderens ældste del er dokumenteret gennem det mærkelige landsbykompleks, hvor landsbyen Borup, der eksisterede fra omkring år 1000 til ca. 1200, ligger skjult under skovbunden med sine hustomter, brønde, vandmøller og sine udstrakte omliggende agre.....

Bebyggelsen i middelalderens senere del har efterladt sig spor flere steder i skovbunden som "højryggede agre", der overlejrer de ældre agerforekomster på begrænsede områder.

Efter middelalderen er landbrugsdriften på arealerne, der omfattes af zone IV, stort set ophørt. Skoven har holdt sit indtog og har så at sige forseglet levnene fra det gamle agerbrug.

Medens vi andre steder i vort land har bevaret og fredet "keltiske agre" fra jernalderen og "højryggede agre" fra middelalderen, har vi intet andet sted, såvidt vi har kendskab dertil, bevaret et arkæologisk kompleks som det, den nyopdagede middelalderlige landsby Borup med omliggende marker omfatter. I 1950 blev man opmærksom på, at der i Dyrehaven fandtes spor af gamle agre af en type, som var ukendt. Under ledelse af professor Axel Steenberg begyndte Nationalmuseet derefter med tilladelse og forståelse fra ejerens side en undersøgelse af arealerne i Borup Ris. Gennem en halv snes år gravede, målte og tegnede man i denne skov. ....

Arkæologerne havde forstået, at de stenrækker, som visse

steder i skoven aftegnede sig i skovbundens overflade, måtte være skellene mellem gamle agre, fremkommet ved at bønderne havde smidt alle lidt større sten ud til markkanten for at lette pløjningen. .... Disse sten gav indtegnet på et kort et klart billede af agrenes form og størrelse og afslørede tillige, hvor landsbyens huse var placeret. Den opmåling af terræncoterne, der blev foretaget sammen med steneftersøgningen, afslørede desuden gamle veje og vandmølleanlæg i forbindelse med Hulebækken og Pilebækken. Ved hjælp af keramik, der blev opgravet i hustomterne og i brøndene, der sluttede sig til disse, og ved måling af C. 14 indholdet, som fandtes i tømmeret fra vandmøllerne, kunne landsbyens levetid bestemmes til ca. 200 år fra ca. 1000 til ca. år 1200. .... Det antages, at landsbyen Borup har haft ca. 250 ha dyrket jord, og der er foreløbig kun opmålt ca. 50 ha, for at få et tilstrækkeligt bredt grundlag til selve slutningen, må undersøgelserne fortsættes..... Efter de første undersøgelser blev man klar over, at størstedelen af markerne til den middelalderlige landsby måtte befinde sig i Dyrehaven vest for denne bæk (Hulebækken) ..... Skal man kunne udnytte de enestående muligheder, som frembydes for den historiske videnskab gennem de arkæologiske levn, der hidrører fra det "glemte" landsbysamfund, er det absolut nødvendigt at skærme skovbunden imod forstyrrelser..... Den moderne maskinelle jordbearbejdning, som er en forudsætning for rationel landbrugs- og skovdrift, farer hårdt frem mod de gamle levn, som skjuler sig i jorden. I de fleste tilfælde må man affinde sig hermed, fordi man ikke har forudkendskab til, at stedet rummer arkæologiske værdier, og maskinerne har ødelagt disse, før de blev iagttaget. I dette tilfælde ved vi, hvilke historiske værdier Gunderslevholm skoven rummer, og vi har en mulighed for at sikre disse værdier for en videnskabelig undersøgelse, men det må gøres nu, thi

der skal kun en kort årrække til at ødelægge, hvad skoven har skærmet i århundreder."

Overfredningsnævnet har den 15.6.1971 foretaget besigtigelse af det fredede og forhandlet med ejerne og disses repræsentanter samt med repræsentanter for naturfredningskonsulenten, Rigsantikvaren, fredningsnævnet, fredningsplanudvalget og Danmarks Naturfredningsforening.

Museumsinspektør Thorvildsen understregede stærkt betydningen af, at hele zone IV-området blev fredet under hensyn til de enestående muligheder, der her fandtes for at udforske et intakt middelalderlandsbysamfund som helhed med hensyn til jordfordeling, dyrkningsmetoder, ejerforhold m.v. Han fremsatte ønske om, at der blev sikret Rigsantikvaren ret til fortsat forskning og til adgang til det fredede i studie- og demonstrationsøjemed, samt at den af nævnet tilladte andedam ved Pilebækken - af ialt 4 damme - som museet tidligere havde godkendt, blev ophævet, da der her var fund af et uspoleret vandmølleanlæg.

Landsretssagfører Finn Tommerup uddybede og begrundede de nedlagte påstande, idet han forhøjede erstatningskravet med 100.000 kr. såfremt en andedam blev nægtet.

Godsejer Rolf Neergaard og professor Hermansen oplyste bl.a., at det fredede hørte til det mest vandlidende af godsets skove, hvorfor dræning ved anlæg af nykulturer kunne forventes gennemført med særlig god virkning.

Under forhandlingerne drøftedes muligheden for en lempelse af fredningsservitutens forbud mod dræning evt. således, at dræning blev tilladt i en enkel udførelse og med et så rigeligt varsel til Rigsantikvaren, at området forinden kunne nå at blive undersøgt.

Det var dog den overvejende opfattelse, at en sådan ordning ville være forbundet med betydelige praktiske problemer, og at fordelene på forhånd var vanskelige at vurdere.

Overfredningsnævnet har herefter besluttet, at fredningen vil være at gennemføre i sin helhed som af fredningsnævnet bestemt. Overfredningsnævnet har herved ment at måtte tillægge de ganske særlige videnskabelige interesser, der er tilstede i denne sag, en sådan vægt, at en lempelse af den i fredningsnævnets kendelse foreskrevne særfredning af zone IV, der må anses for nødvendig for at tilgodese fredningens videnskabelige formål, ikke kan ske, selv om særfredningen på vidtrækkende måde vil gøre indgreb i normal skovdrift.

I den indankede kendelse er besluttet følgende ændringer:

Fredningens indhold.

1. Det skal ikke være tilladt at anlægge andedam ved Pilebækken. Tilladelsen til de øvrige 3 af nævnet tilladte damme, hvis placering fremgår af det kendelsen vedhæftede kort, opretholdes derimod.
2. Rigsantikvaren skal i zone IV være berettiget til - efter forud til ejeren given meddelelse herom - at fremvise og demonstrere de allerede foretagne undersøgelser, samt til at foretage yderligere undersøgelser. Såfremt dette medfører, at den hidtidige drift hindres, ydes der ejeren erstatning herfor af Rigsantikvaren, jfr. reglerne i § 49, stk. 2 i lov nr. 314 af 18.6.1969 om naturfredning.
3. Den i fredningsnævnets kendelse - jfr. pag. 10 nederst - indeholdte bestemmelse om adgang til fredningssagens genoptagelse på grund af vanskelighed ved ad åre at

fremskaffe fornøden manuel arbejdskraft til skovens drift vil være at ophæve.

Når Overfredningsnævnet har besluttet at ophæve denne bestemmelse, skyldes det, at der til bestemmelsen knytter sig så betydelige usikkerhedsmomenter og problemer, bl.a. af bevismæssig art, at en ophævelse af forbeholdet med den virkning, at tabet herved indgår i den samlede erstatningsopgørelse i anledning af fredningen, vil være at foretrække.

Fredningserstatningen.

I erstatning for samtlige ved den således foretagne fredning forvoldte tab har Overfredningsnævnet tilbudt et beløb på 770.000 kr., der - i overensstemmelse med lovens almindelige bestemmelser - forrentes fra nævnskendelsens dato den 29.9.1970 med 1% p.a. over Nationalbankens dagældende diskonto eller 10% p.a. Dette tilbud har ejerne efter omstændighederne accepteret.

Erstatningsudgiften vil efter Overfredningsnævnets beslutning være at udrede med 9/10 af statskassen og 1/10 af Vestsjællands amtsfond.

Da Overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde den indankede kendelse, vil denne være at stadfæste med de ovenfor nævnte tilføjelser og ændringer.

Et kort nr. 4-101 udvisende grænserne for det fredede område, der udgør 270 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s

Den af fredningsnævnet for Vestsjællands amts sydlige fredningskreds den 29.9.1970 afsagte kendelse om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne i Gunderslev og Fuglebjerg sogne (Gunderslevholm) stadfæstes med de af det foranstående følgende

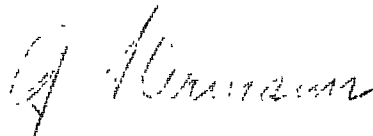
ændringer.

I erstatning udbetales til godsejer Rolf Neergaard, Gunderslevholm, 4160 Herlufmagle, kr. 770.000.- med renter 10% p.a. fra den 29.9 1970 til anvisning sker.

Af erstatningsudgiften med renter udredes 9/10 af statskassen og 1/10 af Vestsjællands amtsfond.

Denne kendelse vil være at tinglyse på de i de skematiske opstillinger ovenfor pag. 3, 5 og 7 nævnte ejendomme.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

G. Hermann

/sm.

FREDNINGSNÆVNET >

[Klik her for at se afgørelsen](#)

UDSKRIFT
AF
PROTOKOLLEN FOR FREDNINGSNÆVNET I
VESTSJÆLLANDS AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS.

=====

År 1970 den 29. september blev i

Sorø F. 226/1962.

afsagt sålydende

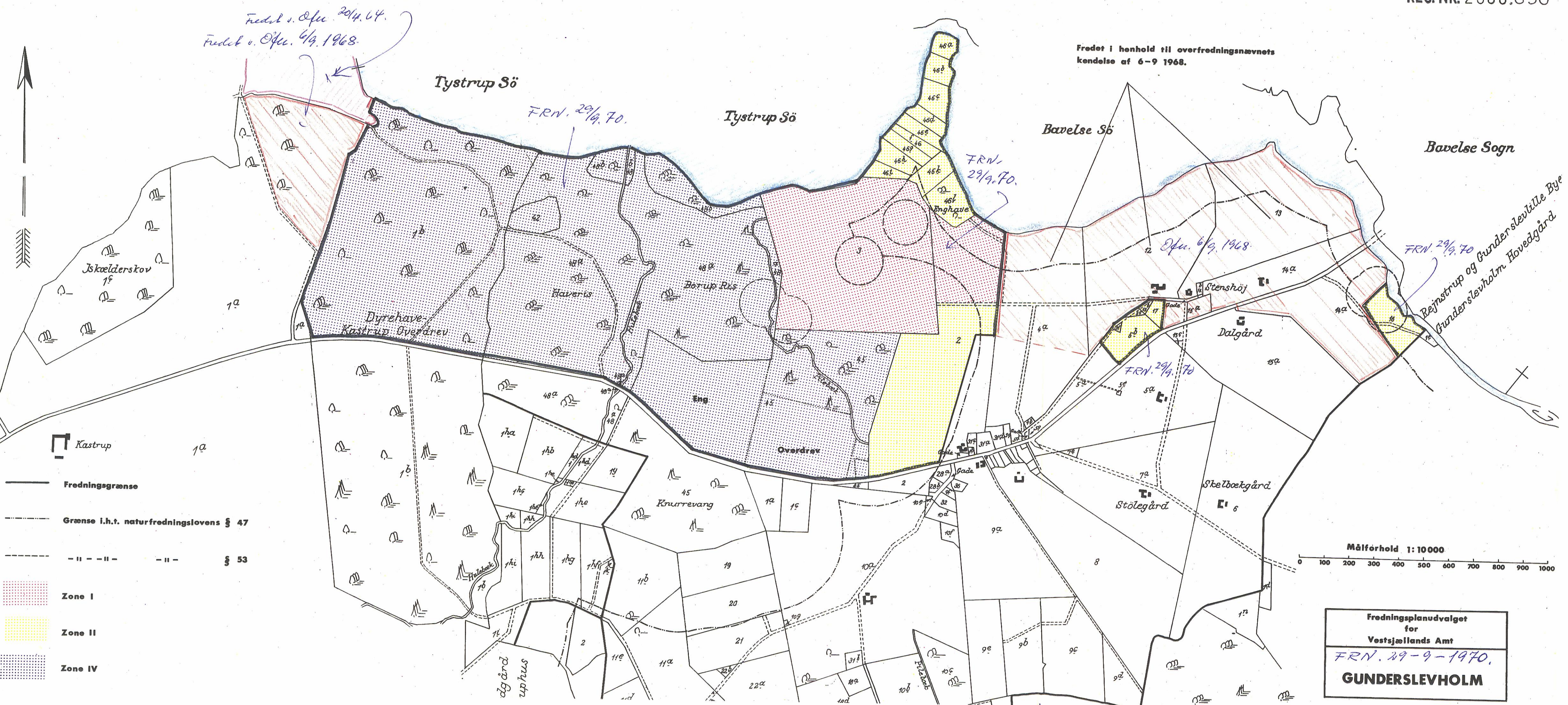
Begæring fra ministeriet for kulturelle an-
liggender om fredning af arealer ved Ty-
strup-Bavelse søerne i Gunderslev, Fugle-
bjerg m.fl. sogne (Gunderslevholm),

K E N D E L S E :

I begæring af 15. august 1962 - det vil sige, efter at naturfredningsloven af 1961 var trådt i kraft den 1. juli 1961 - fra Ministeriet for kulturelle anliggender til fredningsnævnet for Sorø amt, der nu betegnes som fredningsnævnet for Vestsjællands amts sydlige fredningskreds, krævede ministeriet iværksat en naturparkfredning af landskaber beliggende ved Tystrup-Bavelse søernes nordlige, vestlige og sydlige bredder i Gunderslev, Fuglebjerg, Tystrup og Lynge sogne som supplement til en tidligere begæret søbredsfredning, der blev endeligt afsluttet ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. april 1964.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 6. september 1968 iværksattes den begærede naturparkfredning på grundlag af nævnets kendelse af 12. maj 1966, der stadfæstedes med enkelte ændringer og tilføjelser. Specielt stadfæstedes i princippet det af nævnet anvendte erstatningsniveau (side 52).

KORT>

REG. NR. 02606.030

**Fredet i henhold til overfredningsnævnets
kendelse af 6-9 1968.**

**Fredet i henhold til overfredningsnævnets
kendelse af 6-9 1968.**

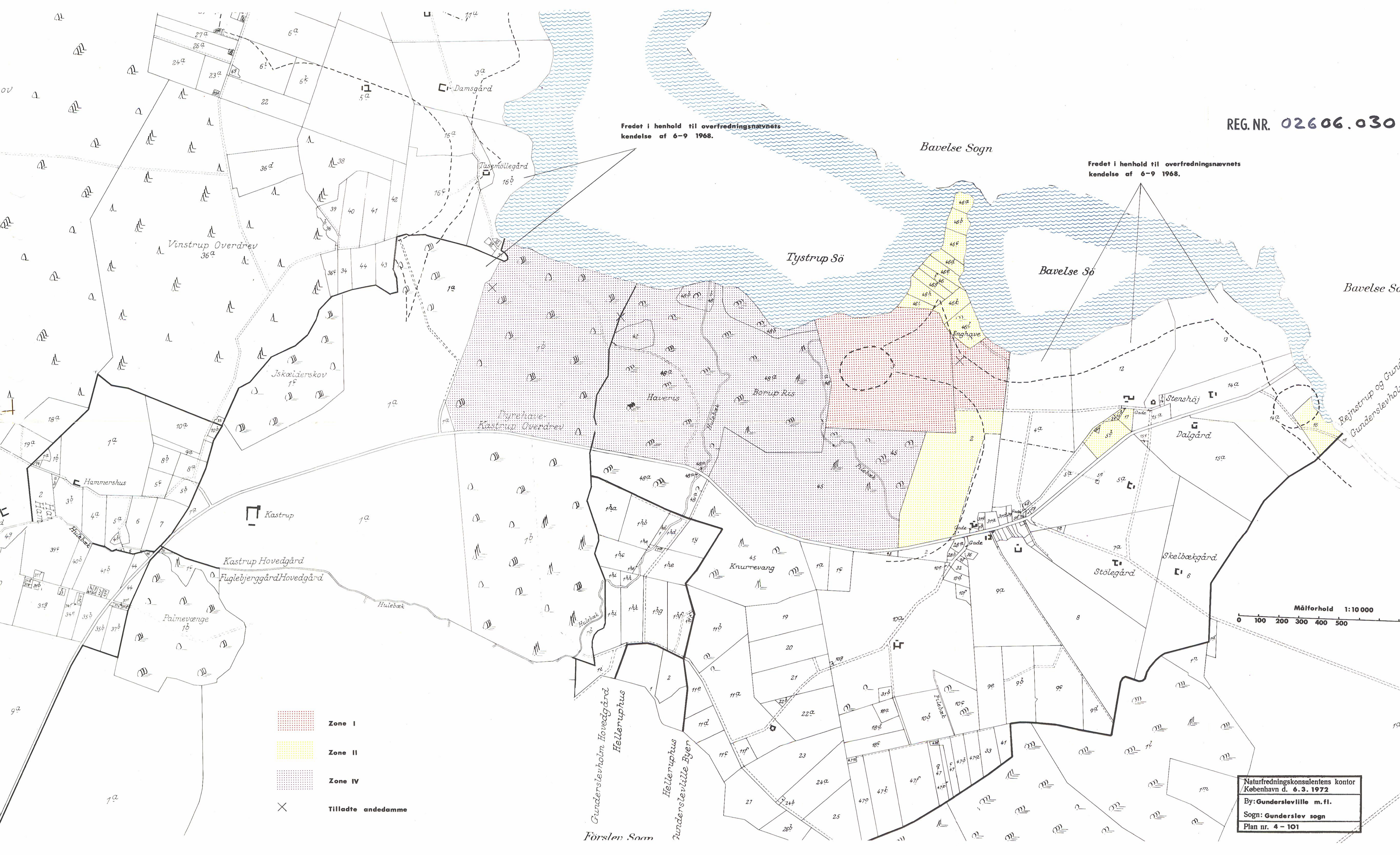
Målförhold 1:10 000

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 6.3.1972

By: Gunderslevlille m.fl.

Sogn: Gunderslev sogn

Plan nr. 4 - 101

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

REG. NR. 2606.03
Fredningsnævnet for Vestsjællands Amt

SCANNED

Fredningsnævnet
for Vestsjællands Amt
Bøllingsvej 8
4100 Ringsted

Gunderslevholm Godskontor
Att.: Claus de Neergaard
Gunderslevvej 13
4160 Herlufmagle

Tlf. 57 61 22 66
Fax 57 61 22 16

Journal nr. F63/02
Deres J.nr.

Den 11. november 2002

Ved ansøgning fremsendt gennem Vestsjællands Amt, Natur & Miljø, den 13. september 2002 har De ansøgt om nævnets tilladelse til afvandingsprojekter på arealer beliggende:

2606 { 1. Tadse Mølle, engen ud mod Tystrup sø.

1a. Tadse Møllesø

2. Hækkenfeldt

2606.03 { 4. Pilebækkens udløb

6 og 7. Rejnstrup Holme

E. Stridsmølle

2606.03
De 3 første projekter angår arealer omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 20. april 1964, hvorefter blandt andet:

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning opfyldning og planering ikke er tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplagsplads.

Vandløb må ikke opstemmes eller rørlægges.

Søbreddens forløb må ikke ændres.

2606.03
De 3 sidste projekter angår arealer omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972, hvorefter blandt andet:

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering ikke er tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads. Etablering af grus- og mergelgrave er dog tilladt.

Naturlige vandløb må ikke uden fredningsnævnets tilladelse opstemmes eller rørlægges.

Søbreddens forløb må ikke ændres.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 12114 - 0001

Akt. nr.

57

Bil

Med Natur & Miljø's fremsendelsesskrivelse til nævnet den 13. september er der en projektbeskrivelse af de enkelte afvandingsarbejder.

Nævnet afholdt den 26. september 2002 møde i sagen med besigtigelse af samtlige arealer under deltagelse af repræsentanter for Vestsjællands Amt, Natur & Miljø, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite og Fuglebjerg kommune. Endvidere deltog De som ejer tillige med landbrugskonsulent Søren Christiansen.

Under besigtigelsen fremlagde De en nærmere beskrivelse med bilag om de enkelte projekter.

Alle tilstedeværende ved besigtigelsen var med visse ændringer positive overfor, at der sker afvanding som påtænkt. Det blev aftalt, at Natur & Miljø og ejer på grundlag af det fremlagte, og det under mødet fremkomne, udarbejdede endeligt projekt til nævnets endelige stillingtagen.

Vestsjællands Amt, Natur & Miljø har herefter den 11. oktober 2002 tilsendt nævnet sit endelige projektmateriale med kortbilag og De har som ejer i skrivelse af 14. oktober 2002 tilsendt nævnet Deres bemærkninger hertil.

Efter anmodning af nævnets formand er der derpå sket en samlet projektbeskrivelse af Natur & Miljø og De som ejer, hvortil der på nævnets formands anmodning er sket opklarende tilføjelser på kortmaterialet.

I fremsendelsesskrivelse af 25. oktober 2002 medunderskrevet af Dem, er det herefter samlede projekt tilsendt nævnet til godkendelse. Projektet består af notat side 1-5, et oversigtskort samt kortbilag i farvetryk 1-6.

Nævnets bemærkninger:

De senest beskrevne afvandingsprojekter findes ikke at være i strid med formålet med Overfredningsnævnets kendelser af 20. april 1964 og 2. februar 1972.

Nævnet tillader derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at der sker terrænændringer, opstemning af Pilebækken, åbning af rørlagte vandløbsstrækninger m.v., alt som beskrevet i forannævnte notat af 25. oktober 2002 med tilhørende kortmateriale, der i det hele ved kopi vedhæftes nærværende afgørelse.

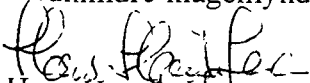
Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

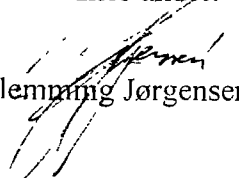
Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Hans-Henrik Jensen

Flemming Jørgensen

Rolf Delell

Kopi af kendelsen sendes til:

Fuglebjerg kommune, Byagervej 1, 4250 Fuglebjerg

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

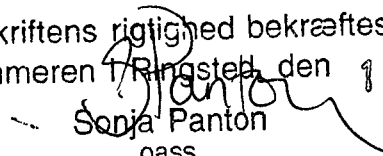
Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite v/Niels Otto Preuss,
Næblerødvej 16, 4250 Fuglebjerg

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Kbh. Ø

Vestsjællands Amtskommune, Natur & Miljø, Alleen 15, 4180 Sorø

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Ringsted, den 11 NOV. 2002

Sonja Pantou
oass.

Gunderslevholm Godskontor
Claus Neergaard
Gunderslevvej 17
4160 Herlufmagle

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen
20.07.2005

Fredningsnævnet
for Vestsjællands Amt
Bøllingsvej 8
4100 Ringsted

Tlf. 57 61 22 66
Fax 57 61 22 16

Journal nr. F 80/05
Deres J.nr.
V.A. j.nr. 8-70-52-40-307-
1004-2003

SCANNET GENPART

Den 14. marts 2006

Ved ansøgning fremsendt gennem Vestsjællands Amt, Natur & Miljø den 12. juli 2005 har De ansøgt om nævnets tilladelse til ændring af linieføring for køresporet mellem de to dele af overdrevet på matr. nr. 45 a Rejnstrup by, Gunderslev.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972.

Fredningsbestemmelsernes § 2 er sålydende:

Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering, pløjning eller lignende jordbearbejdning, dræning, grøftegravning samt uddybning af eksisterende grøfter er ikke tilladt, ligesom arealerne ikke må anvendes til oplags- og losseplads.

Oprensning af eksisterende grøfter er tilladt.

Fredningsbestemmelsernes § 3 er sålydende:

Anlæg af enhver form for veje må ikke finde sted uden tilladelse fra Fredningsnævnet.

Det er herved forudsat, at ubefæstede slæbespor kan etableres i det omfang, det er nødvendigt for skovdriften.

Påtaleberettiget er fredningsnævnet, men det er anført, at der skal indhentes en udtalelse fra Rigsantikvaren.

Vestsjællands Amt, Natur & Miljø har ved sagens fremsendelse til nævnet vurderet, at den ændrede linieføring for køresporet kan falde ind under undtagelsen i fredningen om, at ubefæstede slæbespor kan etableres, hvis det er nødvendigt for skovdriften. Amtet har i overensstemmelse hermed dispenseret til det ansøgte efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Nævnet har forelagt sagen for Sydvestsjællands Museum, der i skrivelse af 18. juli 2005 har fundet, at terrænændringer af enhver art bør undgås - altså også opfyldning af en eller flere lavninger til fordel for vådgøring af andre.

Danmarks Naturfredningsforening har i skrivelse af 2. september 2005 anført ikke at have indvendinger mod vejforlægningen. Foreningen vurderer, at forlægningen, der - ligesom det eksisterende spor ikke kan ses udefra - ikke

SNS-121-0031

griber ind i de kulturhistoriske forhold på stedet.

Sagen blev herefter af nævnet forelagt Rigsantikvaren, der henviste sagen til Kulturarvsstyrelsen, som formentligt rette vedkommende myndighed.

I skrivelse af 12. oktober 2005 udtalte Kulturarvsstyrelsen:

I området er udgravet en middelalderlig landsby med tilhørende agre. Det vestlige overdrevsområde og skovområdet, nord herfor, er på den baggrund udpeget som kulturarvsareal af national betydning i Kulturarvsstyrelsens kortlægning af særligt bevaringsværdige arkæologiske lokaliteter.

Kulturarvsstyrelsen skal henstille til, at der, for at bevare de arkæologiske interesser på det vestlige af de to overdrev på matr. nr. 45 a samt for at bevare et unikt gammelt, uberørt kulturlandskab, ikke føres kørespor ind over det vestlige overdrevsområde. I stedet kan styrelsen anbefale, at køresporet føres ned langs diget mellem de to overdrevsområder. Køresporet kan enten føres på den østlige side af diget eller på den vestlige side via en eksisterende gennembrydning i diget.

Foranlediget af Dem blev der den 31. januar 2006 afholdt møde på ejendommen med deltagelse af Dem og repræsentanter fra Vestsjællands Amt, Natur & Miljø, Kulturarvsstyrelsen og Sydvestsjællands Museum.

I skrivelse af 13. februar 2006 har Vestsjællands Amt, Natur & Miljø meddelt, at der ved besigtigelsen opnåedes enighed om en ny placering og indretning af køresporet.

I overensstemmelse hermed har Amtet givet ny dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at opfylde to lavninger på den angivne strækning med skærver i ca. 3 meters bredde. Det anføres herved, at om nødvendigt kan overgangen til eksisterende jordbund tydeliggøres med fiberdug af hensyn til de arkæologiske værdier.

Til amtets afgørelse er vedhæftet et kortbilag, der angiver linieføringen for køresporet mellem de to dele af overdrevet.

Det anføres, at hensigten er, at der fortsat skal kunne køres med traktor fra den vestlige del af overdrevet til den østlige del, bl.a. for at hente dyr på arealet. De hidtil anvendte spor ligger nu i kanten af en nyetableret sø.

Nævnets afgørelse:

Under hensyn til den på mødet den 31. januar 2006 opnåede enighed og det anførte i fredningsbestemmelsernes § 3 om, at ubefæstede slæbespor kan etableres i det omfang, det er nødvendigt for skovdriften, findes linieføringen for det nu ansøgte kørespor ikke at være i strid med formålet med Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972.

Det tillades i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og samstemmen med Vestsjællands Amt, Natur & Miljø's tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3, at to lavninger på strækningen opfyldes med skærver i ca. 3 meters bredde, alt som angivet på amtets kortbilag af 10. februar 2006, j.nr. 8-70-532-40-307-1004-2003.

Nævnet har i sin afgørelse lagt vægt på det fra kulturhistorisk side fremhævede, at det er væsentligt, at nyere ændringer i jordbunden kan identificeres klart.

Tilladelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, jf. § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 43, jf. § 86, jf. § 87, stk. 1 påklages til Naturklagenævnet (adr. Frederiksborggade 15, 4., 1360 København K) af bla. ansøgeren, ejeren og forskellige myndigheder, foreninger og organisationer. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet.

Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra amtet/kommunen/fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Hans-Henrik Jensen

Flemming Jørgensen

Rolf Dejløw

/anc

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Fax: 99685202

Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 5. marts 2012 kl. 11.30 holdt fredningsnævnet bestående af suppleanten for formanden, dommer Anders Martin Jensen, det statslige medlem, Edith Marie Rosenmeier og det kommunalvalgte medlem, Jens Kristensen møde på ejendommen Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg.

Der foretoges:

F.S. 03/12. Sag om opførelse af kombineret garage og udhus på Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg, matr. nr. 5b Rejnstrup og Gunderslevlille byer. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer omkring Tystrup-Bavelse søerne, zone II.

Der fremlagdes mail af 6. januar 2012 med bilag fra Næstved kommune.

Mail fra DN, Næstved.

Kopi af indkaldelse.

Mødt var foruden nævnets medlemmer:

Birgitte Neergaard sammen med Peter Theill Eriksen, der oplyste, at ejendommen ikke længere er noteret som landbrugsejendom.

Der foretoges besigtigelse.

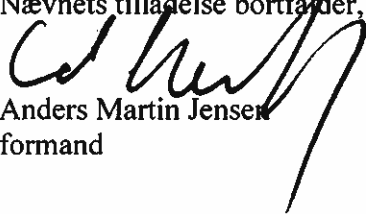
Birgitte Neergaard og Peter Theill Eriksen oplyste, at det er hensigten at sætte de eksisterende udhuse i stand.

Der foretoges votering.

Under hensyn til, at det ønskede nybyggeri skal placeres i nær tilknytning til den bestående bebyggelse og i stilmæssig henseende ikke adskiller sig fra denne og sammen med denne vil danne rammen om en gårdsplads, var nævnets medlemmer enige om, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, der er at sikre, at ejendommens karakter af landbrugsejendom bevares. Fredningsnævnet gav derfor dispensation fra § 7, zone II i ovennævnte kendelse til det ansøgte.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66,stk.2.

Anders Martin Jensen
formand

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt (eller datoen for evt. annoncering).

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. (Du får kopi af nævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet).

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at du indbetaler et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Naturstyrelsen (navn). Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nkn.dk.

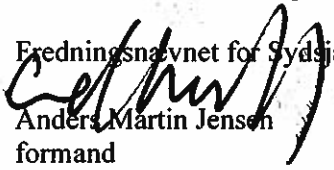
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnet for Syddanmark, Møn, Lolland og Falster den 7. marts 2012.

Anders Martin Jensen
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening, v/Kristian Gramstrup

Friluftsrådet, v/Terkel Jakobsen

Næstved Kommune

Birgitte Neergaard, ben@0205.dk

Edith Marie Rosenmeier, Weidekampsgade 3.3.tv., 2300 København S

Jens Kristensen

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Fax: 99685202

Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 5. marts 2012 kl. 11.30 holdt fredningsnævnet bestående af suppleanten for formanden, dommer Anders Martin Jensen, det statslige medlem, Edith Marie Rosenmeier og det kommunalvalgte medlem, Jens Kristensen møde på ejendommen Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg.

Der foretoges:

F.S. 03/12. Sag om opførelse af kombineret garage og udhus på Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg, matr. nr. 5b Rejnstrup og Gunderslevlille byer. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer omkring Tystrup-Bavelse søerne, zone II.

Der fremlagdes mail af 6. januar 2012 med bilag fra Næstved kommune.

Mail fra DN, Næstved.

Kopi af indkaldelse.

Mødt var foruden nævnets medlemmer:

Birgitte Neergaard sammen med Peter Theill Eriksen, der oplyste, at ejendommen ikke længere er noteret som landbrugsejendom.

Der foretoges besigtigelse.

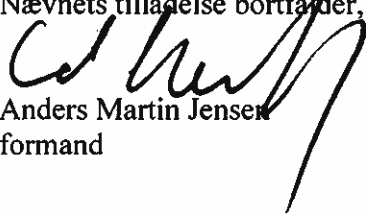
Birgitte Neergaard og Peter Theill Eriksen oplyste, at det er hensigten at sætte de eksisterende udhuse i stand.

Der foretoges votering.

Under hensyn til, at det ønskede nybyggeri skal placeres i nær tilknytning til den bestående bebyggelse og i stilmæssig henseende ikke adskiller sig fra denne og sammen med denne vil danne rammen om en gårdsplads, var nævnets medlemmer enige om, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, der er at sikre, at ejendommens karakter af landbrugsejendom bevares. Fredningsnævnet gav derfor dispensation fra § 7, zone II i ovennævnte kendelse til det ansøgte.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66,stk.2.

Anders Martin Jensen
formand

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt (eller datoen for evt. annoncering).

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,
- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. (Du får kopi af nævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet).

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at du indbetaler et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Naturstyrelsen (navn). Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nkn.dk.

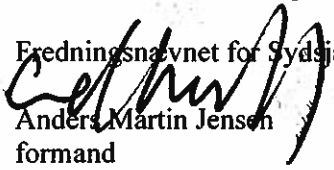
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnet for Syddanmark, Møn, Lolland og Falster den 7. marts 2012.

Anders Martin Jensen
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening, v/Kristian Gramstrup

Friluftsrådet, v/Terkel Jakobsen

Næstved Kommune

Birgitte Neergaard, ben@0205.dk

Edith Marie Rosenmeier, Weidekampsgade 3.3.tv., 2300 København S

Jens Kristensen

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 17. juni 2015 foretoges af formanden Kirsten Linde i henhold til § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn:

FS 18/15. Sag om genopførelse af lysthus/hytte på ejendommen Rejnstrupvej 9A, 4250 Fuglebjerg, matr. nr. 3 Rejnstrup by, Gunderslev. Bygningen nedbrændte den 17. oktober 2013. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne. Ifølge fredningens § 1 skal arealerne bevares i deres nuværende tilstand, således af ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ifølge § 5 kan eksisterende bygninger efter forelæggelse for fredningsnævnet genopføres i samme skikkelse i tilfælde af brand. Ejendommen ligger i et Natura-2000 område.

Der fremlagdes:

Mail af 11. maj 2015 med bilag fra Næstved kommune.

Udtalelse af 8. juni 2015 fra Naturstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening har haft lejlighed til at udtale sig.

Nævnets formand fandt, at sagen efter sin karakter er af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, og at sagen derfor kan afgøres af formanden i medfør af § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn.

Efter Naturstyrelsens udtalelse lagde nævnets formand til grund, at det ansøgte ikke strider mod hensynene i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Nævnets formand fandt endvidere, at betingelserne for genopførelse med hensyn til udformning af hytten/lysthuset er til stede. Nævnets formand godkendte endvidere, at bygningen placeres én husbredde mod vest, som primært ønsket af ansøgeren og tiltrådt af kommunen. Formanden gav derfor på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Kirsten Linde
Formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives inden fristens udløb.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 17. juni 2015.

Kirsten Linde
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,
Region Sjælland
Næstved kommune
Friluftsrådet
Museum Sydøstdanmark
Claus Neergaard

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 12. oktober 2015 foretoges af formanden Kirsten Linde i henhold til § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn:

FN-SSJ 23/15. Sag om ombygning af ejendommen Rejnstrupvej 5A, 4250 Fuglebjerg, matr. nr. 48a Gunderslevholm Hgd., Gunderslev. Ombygningen består i isætning af i alt 13 "bondehusvinduer", 5 døre og opførelse af en skorsten. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne, zone IV. Ifølge fredningens § 1 skal arealerne bevares i deres nuværende tilstand, således af ejendommenes karakter af landbrugs- og skovbrugsejendomme opretholdes. Ifølge § 5 skal ombygning godkendes af fredningsnævnet.

Der fremlagdes:

Mail af 14. juli 2015 med bilag fra Næstved kommune.

Udtalelse af 8. september 2015 fra Naturstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening har haft lejlighed til at udtale sig.

Nævnets formand fandt, at sagen efter sin karakter er af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, og at sagen derfor kan afgøres af formanden i medfør af § 10, stk. 5 i forretningsordenen for fredningsnævn.

Efter Naturstyrelsens udtalelse lagde nævnets formand til grund, at det ansøgte ikke strider mod hensynene i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

Nævnets formand fandt endvidere, at den ansøgte ombygning ikke strider mod fredningens formål. Formanden gav derfor på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Kirsten Linde
formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 12. oktober 2015.

Kirsten Linde
formand

Udskrift er sendt til:

Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,

Region Sjælland

Næstved kommune

Friluftsrådet,

Claus Neergaard

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn,
Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster.

Den 13. juni 2016 foretoges:

FN-SSJ 10/16 Sag om lovliggørelse af 2 udhuse på i alt 50 m² forbundet med et portrum på ejendommen matr. nr. 5b Rejnstrup by, Gunderslev, Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg. Bebyggelsen erstatter et nedrevet udhus. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne og hører til de arealer, der ligger i fredningens zone II. Fredningens formål er at bevare landskabet i dets nuværende tilstand, således at ejendommenes karakter af landbrugs-og skovbrugsejendomme bevares. Fredningen indeholder forbud mod bebyggelse.

Der fremlagdes:

Mail af 23. februar 2016 bilag fra Næstved kommune.

Mail af 7. marts 2016 fra DN.

Mail af 14. marts 2016 fra Naturstyrelsen.

Nævnets medlemmer er enige om, at sagen kan behandles uden besigtigelse. Efter Naturstyrelsens udtalelse lægger nævnet til grund, at det ansøgte ikke strider mod hensynene i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3. Efter kommunens udtalelse er nævnets medlemmer endvidere enige om, at den opførte bebyggelse, der til dels erstatter et nedrevet udhus, ikke strider mod fredningens formål. Nævnet gav derfor enstemmigt dispensation fra ovennævnte fredningsafgørelse til det ansøgte. Bebyggelsens placering fremgår af vedhæftede kort fra Naturstyrelsen.

Det ansøgte kan kræve tilladelse fra andre myndigheder.

Kirsten Linde
Formand

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives inden fristens udløb.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 13. juni 2016.

Kirsten Linde

Formand

Udskrift er sendt til:

Næstved kommune

Naturstyrelsen

Region Sjælland

DN

DNs lokalkomité

Friluftsrådet

Birgitte Elisabeth Neergaard og Peter Theil Eriksen

Det statslige medlem

Det lokalvalgte medlem

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster

v/dommer Kirsten Linde
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:
sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 4. april 2018

FN-SSJ 47-2017 Ansøgning om tilladelse til at oprense og etablere nye søer på landbrugsarealer matr.nr. 2 a, 3 og 46 l, Rejnstrup by, Gunderslev.

Næstved Kommune har den 21. november 2017 videresendt en ansøgning fra Amphi-Consult ved Peer Ravn på vegne af ejeren, godsejer Claus Neergaard, Gunderslevholm Gods, om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972 af arealer ved Tystrup-Bavelse søerne i Gunderslev og Fuglebjerg sogne (Gunderslevholm) (fredning nr. 02606.03).

Ifølge ansøgningen fra Amphi-Consult søges om tilladelse til oprensning af to søer (nr. 1 og 3) og anlæg af seks nye søer (nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8), hvis placering er indtegnet således på et luftfotografi:

Fredningsformålet for så vidt angår zone I og II, hvor de pågældende søer er/agtes placeret, er at beskytte det særlige landskab ved Tystrup-Bavelse søerne. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, således at karakteren

af landbrugsejendomme opretholdes (§ 1). Ændringer i terrænet eller i terrænformerne er ikke tilladt (§ 2).

Formålet med det ansøgte er at støtte arterne stor vandsalamander, løvfrø, spidssnudet frø og springfrø, som er omfattet af habitatdirektivet.

Næstved Kommune har den 11. januar 2018 fremsendt en afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, § 16 og § 18 til oprensning (og pleje) af den del af søerne omfattet af ansøgningen, der ligger i beskyttet natur. Det fremgår endvidere af afgørelsen, at ansøgningen for så vidt angår en af søerne (nr. 6) er frafaldet. Næstved Kommune har i forbindelse med afgørelsen og efter besigtigelse vurderet, at det ansøgte vil påvirke paddearterne i området positivt og ikke påvirke andre beskyttede arter negativt.

Da det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, meddeler fredningsnævnet herefter tilladelse til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden (suppleanten) på fredningsnævnets vegne, jf. bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, uden besigtigelse og møde.

Med venlig hilsen

Anders Martin Jensen
Formandssuppleant Fredningsnævnet for Sydsjælland,
Møn, Lolland og Falster

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle

pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomme af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

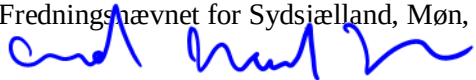
Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 4. april 2018.

Anders Martin Jensen
Formandssuppleant

Udskrift er sendt til:

Miljøstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,
Næstved Kommune
Amphi-Consult

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster

v/dommer Anders Martin Jensen
Retten i Næstved
Gardehusarvej 5
4700 Næstved
Tlf.: 99685200
Mail:
sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 3. august 2021

FN-SSJ-56-2020 Ansøgning om dispensation til anlæg af en lille sø på ejendommen Gunderslevlillevej 2, 4250 Fuglebjerg – matr.nr. 5a Rejn- strup By, Gunderslev.

Næstved Kommune har den 9. november 2020 på vegne af ejeren Claus Nergaard søgt om fredningsnævnets dispensation til anlæg af en lille sø med et vandareal på ca. 400-450 kvm. på ovennævnte ejendom, der angives at være omfattet af overfredningsnævnets kendelse af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1972 om fredning af arealer ved Tystrup-Bavelse.

Fredningsnævnets bemærker indledningsvist, at matr.nr. 5a Rejnstrup By, Gunderslev, ikke er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 2. februar 1970, men at matriklen ved siden af – 5b – ligger i zone II, jf. kendelsen og kortet til kendelsen. Da der efter den fremsendte skitse og kortet til Overfredningsnævnets kendelse er en nærliggende mulighed for, at søen eller en del af søen kommer til at ligge i det fredede område, behandler Fredningsnævnet ansøgningen på det foreliggende grundlag.

Der er i forbindelse med ansøgningen fremsendt nedenstående skitse med søens placering:

Det er yderligere oplyst, at arealet (dyrket mark/brakmark), der ligger på et ret smalt jordstykke, er en del af et oprindeligt moseområde og derfor ofte giver problemer på grund af vand og bøvlgang med dræn. Vanddybden skal være højest 150-200 cm.

Formålet med fredningen må antages at være at beskytte landskabets særlige karakter.

Efter fredningsbestemmelserne for zone II skal arealerne bevares i deres nuværende tilstand, således at ejendommens karakter af landbrugs- og skovbrugsejendom opretholdes (§ 1). Ændringer i terrænet eller terrænformerne og blandt andet opfyldning og planering er ikke tilladt.

Næstved Kommune har tiltrådt ansøgningen og oplyst, at kommunen vil give landzonetilladelse til anlæg af søen.

Fredningsnævnet finder, at den ansøgte sø ikke er i strid med fredningens formål.

Den ansøgte sø kan ikke antages at medføre nogen forringelse for de interesser, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til den ansøgte sø, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

Eventuelt afgravet materiale må ikke benyttes til opfyldning inden for det fredede område uden dispensation fra fredningsnævnet.

Afgørelsen er truffet af formanden på fredningsnævnets vegne, jf. bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, uden besigtigelse og møde.

Fredningsnævnet beklager sagsbehandlingstiden.

Med venlig hilsen

Anders Martin Jensen
Formand for Fredningsnævnet for Sydsjælland,
Møn, Lolland og Falster

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkomme af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
  - 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
- Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster den 3. august 2021.

Anders Martin Jensen
Formand

Udskrift er sendt til:

Miljøstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalkomiteen af Danmarks Naturfredningsforening,
Næstved Kommune